

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ – ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Α΄: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΧΩΡΟΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΙΧΜΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ: ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΑΠΌ ΤΟ ΣΜΗΝΟΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ FROM SWARM TO COMMONS

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος
2013

Σημειώσεις από τις παρουσιάσεις του μαθήματος.
Αποτελούν ψηφιακή προδημοσίευση για όσους θέλουν να κάνουν αναφορά
Δεν έχει γίνει τελική επεξεργασία.
Επεξεργασμένα τμήματα βρίσκονται στο **Ψηφιακός Τοπικισμός**, Libro, 2008

Η έννοια του σμήνους (swarm) έχει κάνει την εμφάνισή της στον αρχιτεκτονικό λόγο και πρακτική, ασκώντας την γοητεία της **διασπασμένης σε μικρές, απλές μονάδες, ευέλικτης και μεταβαλλόμενης στον χρόνο ολότητας**. Η γοητεία αυτή ενισχύεται από την υπόσχεση που δίνει το σμήνος, για ένα **ισχυρό συνολικό αποτέλεσμα** που παράγεται από την, **χωρίς κεντρικό έλεγχο συνεργασία** ατομικότητων.

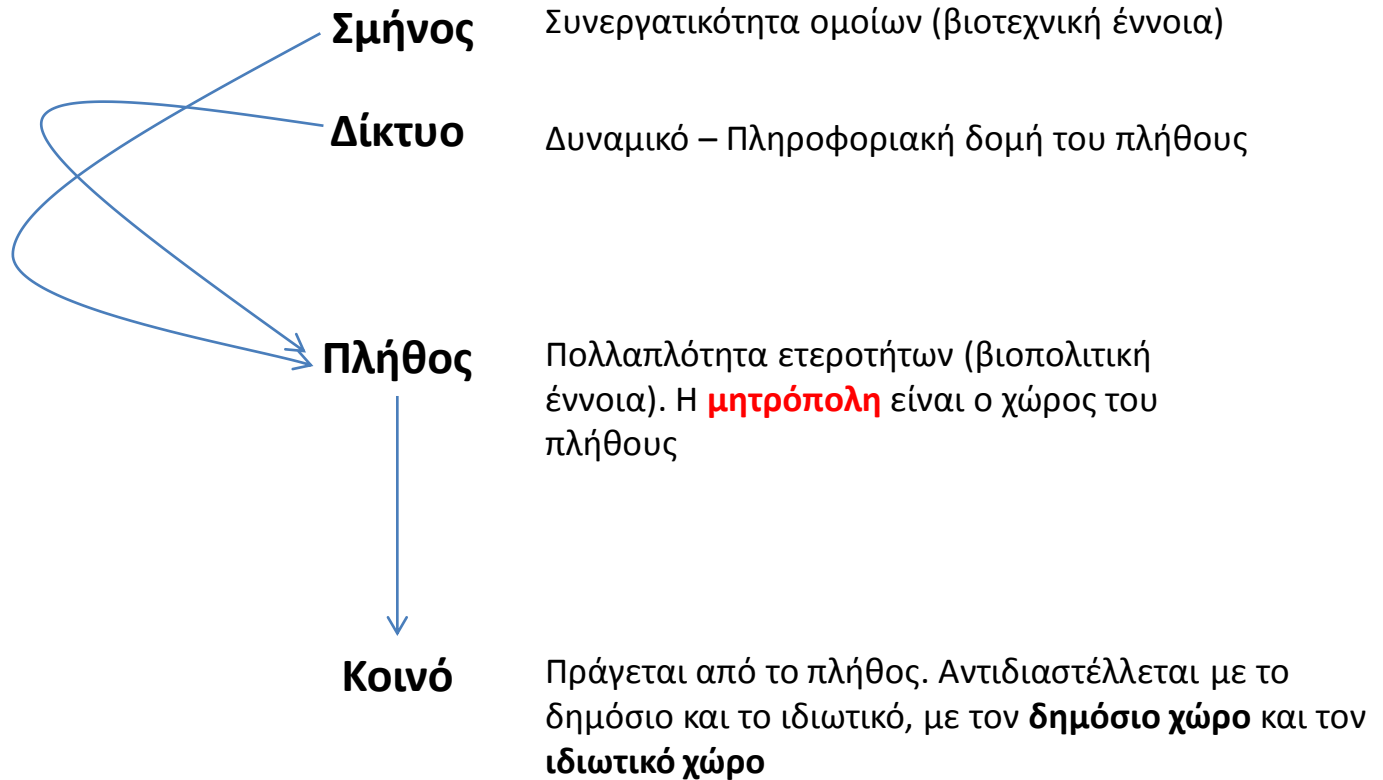
Ωστόσο, μια κριτική θεώρησή της είναι απαραίτητη για να ξαναθυμηθούμε ότι το αρχιτεκτόνημα δεν είναι ένα τεχνικό αντικείμενο αλλά παράγεται κοινωνικά ως καταλύτης της δραστηριότητας συλλογικοτήτων.

Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται μια θεωρητική μετατόπιση από την έννοια του **σμήνους** σε αυτή του **πλήθους** (multitude) θεωρώντας ότι ο σμήνος είναι **βιο-τεχνική** (bio-technical) **έννοια** ενώ το πλήθος **πολιτική**.

Είναι πιθανό ότι, χωρίς να εγκαταλείψουμε την έννοια του σμήνους, θα πρέπει να την δούμε μέσα από την έννοια του πλήθους, δηλαδή των συνεργαζόμενων **μοναδικοτήτων** (singularities) για την συνεχή παραγωγή ενός **κοινού (κοινωνικού) τόπου** (commons), που δεν αναιρεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

.

Αντωνοπούλου Έλενα, *Κοινό[ς]πλούτος _ συλλογική νοημοσύνη _ συνεργατικός σχεδιασμός*, Διπλωματική Εργασία, ΔΠΜΣ, Ε.Μ.Π. «Σχεδιασμός Χώρος – Πολιτισμός», 2011.

<http://www.ntua.gr/archtech/forum/antonopoulou.pdf>

High Christopher , Hardt Michael , “Designing Commonsplaces: Riffing with Michael Hardt on the Multitude and Collective Intelligence”, *AD Collective Intelligence in Design*, pp. 70-73.

Hardt Michael , Negri Antonio, *Multitude. War and Democracy in the Age of Empire*, Νέα Υόρκη : The Penguin Press, 2004.

Hardt Michael , Negri Antonio , *Common Wealth*, The Belknap Press, Cambridge, 2009.

Ρυλμόν Ρινάδος , «Γνώση και Εργασία», http://withinthemultitude.blogspot.com/p/blog-page_4815.html , τ.ε. 20011-03-07.

Stadler Felix, “Digital Commons”, <http://felix.openflows.com/node/137>

Thacker Eugene , “Networks, Swarms, Multitudes”, www.ctheory.net

Date Published: 5/18/2004 www.ctheory.net/articles.aspx?id=423

“Digital Commons”, P2P Foundation, [http://p2pfoundation.net/Digital Commons](http://p2pfoundation.net/Digital_Commons)

“Mapping the Commons Athens”, <http://mappingthecommons.wordpress.com/> (workshop)

“Mapping the Commons Athens”, <http://www.emst.gr/mappingthecommons/index.html> (site)

Eugene Thacker, “Networks, Swarms, Multitudes”,
<http://www.ctheory.net/articles.aspx?id=422>
<http://www.ctheory.net/articles.aspx?id=423>

Date Published: 5/18/2004 www.ctheory.net/articles.aspx?id=423

Eugene Thacker is the author of [Biomedica](#) (University of Minnesota, 2004), [The Global Genome: Biotechnology, Politics, and Culture](#) (MIT, 2005) and co-author with Alexander Galloway of [The Exploit: A Theory of Networks](#) (University of Minnesota, 2007). He co-edits the book series “*Anonymous Theory*,” and has previously collaborated with [RSG](#) (Radical Software Group), Biotech Hobbyist, and [Fakeshop](#). Thacker is Associate Professor in the School of Literature, Communication, & Culture at the Georgia Institute of Technology

Φέρνει κοντά 3 έννοιες που προέρχονται από την **τεχνοεπιστήμη**, την **βιοηθική** (συμπεριφορά) και την **πολιτική**

Στόχος είναι η αναζήτηση της πολιτικής οντολογίας της **κατανεμημένης οργάνωσης**

Προτείνει:

Μια αναδιαμόρφωση της έννοιας του **δικτύου**, πέρα από την αντίληψή του ως στατικής οντότητας αποτελούμενης από σταθερούς κόμβους και προσδιορισμένες συνδέσεις.

Μια ισχυρά αναφορά στην έννοια του **σμήνους**, αρχίζοντας από την βιολογική του σύλληψη.

(Πρόκειται για σχηματισμούς που αποτελούνται από μονάδες, που κατά κανόνα διαθέτουν στοιχειώδη εσωτερική οργάνωση και περιορισμένη δυνατότητα δράσης. Ωστόσο, μέσα από τις σχέσεις που αυτές οι μονάδες αναπτύσσουν μεταξύ τους, επιτυγχάνουν ένα αποτέλεσμα πολύ μεγαλύτερης κλίμακας από της δικιάς τους.

Η απλότητα στην συγκρότηση της κάθε μονάδας και η πολυπλοκότητα στις διασυνδέσεις τους, προσδιορίζουν την εξαιρετική δυναμική του σχηματισμού σμήνους, που δρα χωρίς να διαθέτει κεντρική οργάνωση και σχεδιασμό.)

Προτείνει:

Μια αναδιαμόρφωση της έννοιας του **δικτύου**, πέρα από την αντίληψή του ως στατικής οντότητας αποτελούμενης από σταθερούς κόμβους και προσδιορισμένες συνδέσεις:

>>>>Αναφορά στον Euler.....

Επάνω σε ένα συλλογισμό του Eugene Thacker (“Networks, Swarms, Multitudes”, <http://www.ctheory.net/articles.aspx?id=422>)

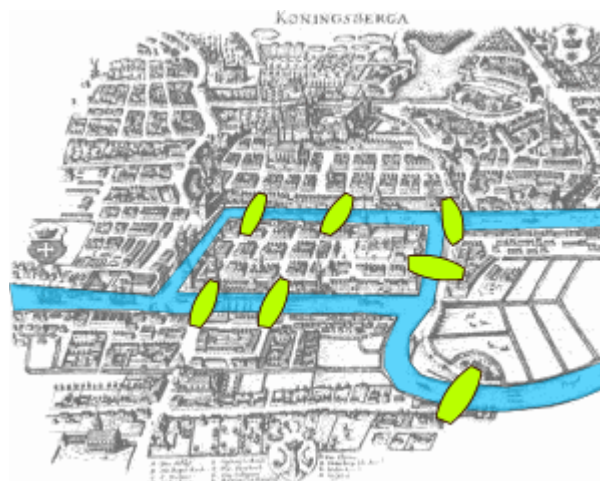
«Το δίκτυο έγινε ο παραδειγματικός τρόπος αναπαράστασης του πολιτικού»

Euler – Kant – Bergson

Euler: Τα δίκτυα είναι χωρικά φαινόμενα.

Kant: Υπάρχει η δυνατότητα υπερβατικής σύλληψης και σχεδιασμού τους.

Bergson: Τα δίκτυα είναι affective (συγκροτούνται από μεταβαλλόμενες επιρροές), είναι εντατικές οντότητες

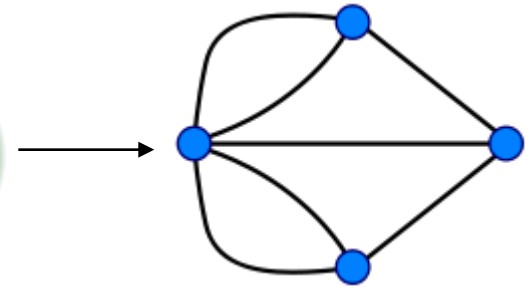
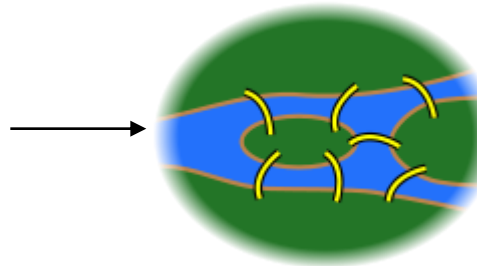
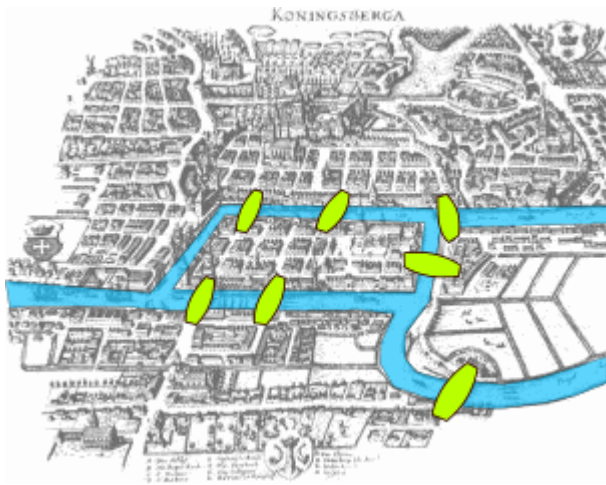

Euler, το 1736 θέτει τις βάσεις της θεωρίας των γραφημάτων – **σύλληψης και αναπαράστασης των δικτύων** και ταυτόχρονα εισάγει στην έννοια **της τοπολογίας**.

Οι επτά γέφυρες του Königsberg (Πρωσία μέχρι τον 1ο Παγκόσμιο Πόλεμο και πλέον στην Ρωσία, Κάλινγκραντ)

Ο ποταμός Πρέγκελ (προς την Βαλτική) διασχίζει την πόλη και υπάρχουν δύο νησιά σε αυτόν

Το πρόβλημα ήταν κατά πόσο είναι δυνατόν να περάσει κανείς όλες τις γέφυρες από μία μόνο φορά την κάθε μία και να ξαναγυρίσει στο ίδιο σημείο.

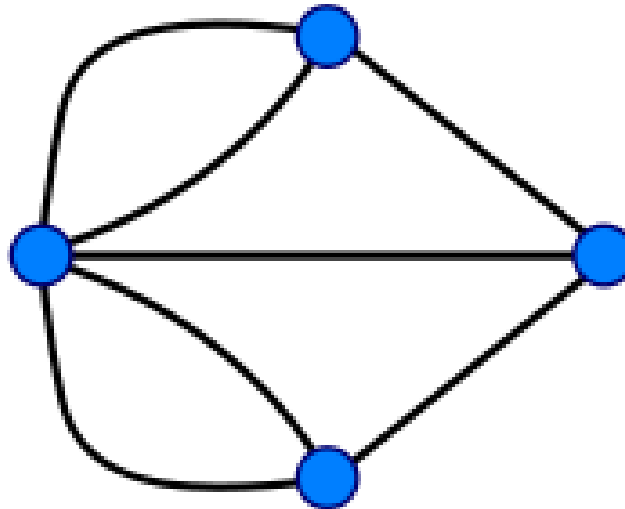

Ο Euler προτείνει την επίλυση του προβλήματος **δημιουργώντας** μια καινοτόμα **αναπαράσταση** του.

Το σχήμα που έχει η γη δεν έχει νόημα με τον τρόπο που έχει τεθεί το ερώτημα.

Συνεπώς, κάθε τμήμα γης μπορεί να αναπαρασταθεί με μια κουκίδα (**κόμβος**) και κάθε γέφυρα με ένα **σύνδεσμο** μεταξύ κόμβων. Η δομή που προκύπτει αποκαλείται «**γράφημα**».

Αφού το μόνο που έχει σημασία είναι η ύπαρξη ή όχι συνδέσμων μεταξύ κόμβων, το γράφημα μπορεί να αλλάξει σχήμα χωρίς να έχει σημασία για το πρόβλημα (τοπολογία)

Ο Euler παρατηρεί ότι θα έπρεπε όσες φορές μπαίνει κανείς σε ένα ενδιάμεσο κόμβο (που δεν είναι ο αρχικός ή ο τελικός), τόσες φορές να βγαίνει για να μην ξαναπεράσει από γέφυρα που έχει ήδη χρησιμοποιήσει. Συνεπώς όλοι οι ενδιάμεσοι κόμβοι θα πρέπει να έχουν ζυγό αριθμό συνδέσμων (δύναμη).

Ωστόσο, στην περίπτωση του Königsberg, τρεις γέφυρες έχουν δύναμη 3 και μία δύναμη 5 (δηλαδή καμιά δεν έχει ζυγό αριθμό συνδέσμων). Αφού το πολύ δύο κόμβοι είναι δυνατόν να είναι τερματικά (αν φεύγει κανείς από ένα σημείο και πηγαίνει σε ένα άλλο ή ξαναγυρίζει στο ίδιο), βγαίνει το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει διαδρομή ως η ζητούμενη.

Το θεώρημα του Euler λέει ότι μόνο 0 ή 2 κόμβοι θα πρέπει να έχουν δύναμη μονό αριθμό. (Παρουσιάστηκε την Ακαδημία της Αγίας Πετρούπολης στις 26 Αυγούστου 1735)

Σύμφωνα με τον Euler τα δίκτυα είναι **χωρικά φαινόμενα**, κατανομή κόμβων και συνδέσμων στον χώρο.

Σύμφωνα με τον Thacker ο Kant, που ζει στο Königsberg την ίδια περίοδο, γνωρίζει τις μαθηματικές θεωρίες του Euler. Χωρίς να αναφερθεί στην γεωμετρία, τον απασχολεί ο σχηματισμός κοινωνικών συνόλων **ατόμων** μέσα από τις σχέσεις, τις **διασυνδέσεις μόνο** που αναπτύσσουν μεταξύ τους. Τα άτομα ανάγονται σε μονάδες που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά, όπως οι κόμβοι στον Euler. Αναφέρεται στην ένταση μεταξύ ανταγωνισμού των ατόμων για προσωπικό όφελος και αναγκαιότητας που τα ίδια αναγνωρίζουν για το κοινό καλό (στον βαθμό που αυτό αποδίδει προσωπικό όφελος). Ο **Νόμος** θα ελέγχει αυτή την ένταση.

Ο Thacker σημειώνει ότι στο δοκίμιό του «Τι σημαίνει ο Προσανατολισμός για το σκέπτεσθαι» θα αποδώσει μια γεωμετρική – μαθηματική διάσταση στην δημιουργία κοινωνικών συνόλων.

Ο Νόμος επιβλέπει το δίκτυο από ψηλά.

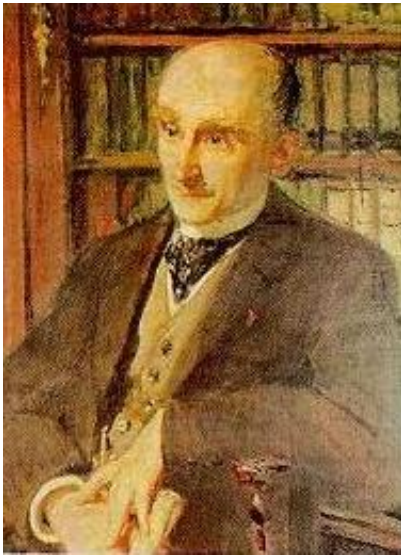
Κρατά το σύνολο ενωμένο.

Τόσο ο Kant (πολιτικά), όσο και ο Euler (μαθηματικά), δείχνουν την κατεύθυνση: Η κατανόηση και κατά συνέπεια ο έλεγχος των δικτύων δεν προέρχεται από την άμεση εμπειρία αλλά από μια διαδικασία αφαίρεσης και χωροποίησης:

Η τοπολογία του δικτύου είναι η αναγκαία αναπαράσταση των κόμβων και των σχέσεων.

Περικλείει χωρικά το σύνολο, δείχνοντας **όλους** τους κόμβους και **όλες** τις δυνατές σχέσεις.

Αν ο χώρος είναι το εμπεριέχον των δυνατών θέσεων, ο χρόνος είναι το εμπεριέχον των δυνατών εξελίξεων, ο χώρος περικλείει, ο χρόνος είναι **χρονικό διάστημα** μέσα στο οποίο συμβαίνουν όλες οι δυνατές αλλαγές. Ο χρόνος θεωρείται **διάρκεια γραμμική**, συνεπώς, κατά Thacker, ένα **εκτατικό μέγεθος**

Ο Thacker θα αναφερθεί στον Bergson για να αναζητήσει την προτεραιότητα των σχέσεων για τον ορισμό του χώρου και του χρόνου και όχι το αντίθετο.

Δεν προϋπάρχει ο χώρος και η χρονική διάρκεια μέσα στην οποία περιγράφεται (συμβαίνει) η αλλαγή, αλλά η οι μεταβαλλόμενες σχέσεις οντοτήτων που ορίζουν τους χώρους και τους (εντατικούς) χρόνους αυτής της αλλαγής.

Γίνεται αναφορά στην γνωστή διαφορά μεταξύ «χρόνου ρολογιού» και «εσωτερικού χρόνου» (Essai sur les données immédiates de la conscience 1889).

Τα γεγονότα δεν συμβαίνουν στον χρόνο, αλλά συγκροτούνται ως **διάρκεια**, που είναι κύριο συστατικό τους.

Η διάρκεια έχει οντολογικά και όχι μόνο αριθμητικά χαρακτηριστικά.

Έχει εντάσεις και όχι μόνο έκταση.

Ο χρόνος είναι ροή με πυκνώσεις και αραιώσεις

(ο πατέρας του Bergson, Michal Bergson ήταν μουσικός ερμηνευτής του Chopin και συνθέτης).

Οι κόμβοι του δικτύου, ως εντατικά μεγέθη, ενεργοποιούν την μεταβολή του δικτύου. **Οι κόμβοι δεν είναι αφηρημένες μονάδες με κοινά, ίδια χαρακτηριστικά** (κόμβοι Euler)

Η μετατόπιση προς τον Bergson μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τα δίκτυα στην δυναμική τους κατάσταση, στην μεταβολή τους και όχι μόνο μέσα από μια παγιωμένη αναπαράστασή τους, μέσα από γραφήματα.

Άλλωστε τα σημερινά δίκτυα που μας απασχολούν είναι εντατικά δίκτυα μεταβαλλόμενης γεωμετρίας (μιλάμε π.χ. για **δίκτυο «εξάπλωσης»** μιας επιδημίας, που είναι δυνατόν να αρχίζει από ένα κέντρο και να παρουσιάζει μονοκεντρική τυπολογία και στη συνέχεια να μεταβάλλεται σε ένα πολυκεντρικό δίκτυο).

Το σμήνος δεν είναι αντικείμενο αλλά συλλογικότητα

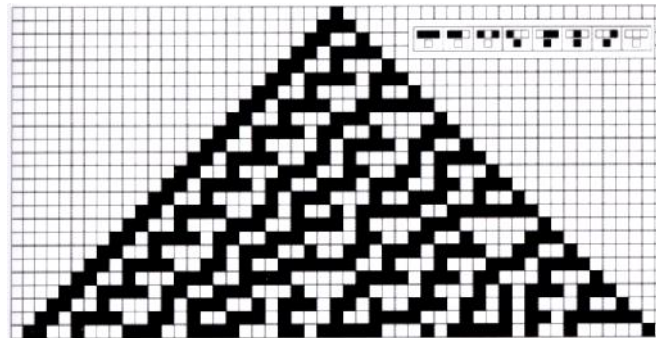
Η συλλογικότητα αυτή αναδύεται από τις τοπικές δράσεις μικροκλίμακας.

Οι σχέσεις είναι το βασικό χαρακτηριστικό του σμήνους.

Δεν είναι «local» (στο επίπεδο του κόμβου ή της μονάδας). Δεν είναι «global», αφού δεν διαθέτει κεντρική οργάνωση.

Είναι πολλαπλότητα, τρίτο επίπεδο.

Το σμήνος διαφέρει από τα CA (αν και τα δύο «χειρίζονται» μονάδες)
(γιατί οι σχηματισμοί του παράγονται οριζόντια και όχι κάθετα)

Ο Thacker προτείνει την εισαγωγή της έννοιας του **πλήθους**, βασισμένη στο έργο των Hardt και Negri.

Η έννοια, αναφέρει, δεν είναι νέα αφού ήδη συναντάται στον Μακιαβέλι και στον Σπινόζα, στην συνέχεια στον Bergson και στον Deleuze με βασική αναφορά στον Leibnitz.

Το πλήθος είναι μια πολλαπλότητα ετεροτήτων όπου η κάθε μία διαθέτει ομοιο – ετεροποιητική διάσταση.

Η κάθε μονάδα είναι **περίπου αντικείμενο** και **αναδυόμενο σύνολο** επίσης.

Ο Balibar (*Spinoza et la Politique*), μέσα από την αναφορά στον Spinoza θα εντοπίσει δύο χαρακτηριστικά του πλήθους (ζήτημα πολιτικής οντολογίας):

Την αστάθεια του

Την πρόθεσή του να αυτοοργανώνεται.

Μικροαρχιτεκτονικές Σμήνους

Η (πολιτική) οντολογία αυτής της κατανεμημένης οργάνωσης θα αντιμετωπίζει πάντα το ζήτημα του ελέγχου αυτού που φαίνεται απρόβλεπτο, ασταθές και μη προσδιορισμένο κεντρικά...

(Euler, Kant και ο Νόμος ως ελέγχουσα αρχή του συνόλου (δικτύων και κοινωνίας) όπως είδαμε στην πρώτη ενότητα)

...διότι:

Η παραγωγή κοινών τόπων έχει χαρακτηριστικά αυτοοργάνωσης και κατά συνέπεια θα βρίσκεται πάντα ανάμεσα:

- στην πιθανότητα να οδηγηθεί σε απόκτηση αυστηρής δομής και κανόνων λειτουργίας
- και στην πιθανότητα διάλυσής της.

Μικροαρχιτεκτονικές Σμήνους

...σε αυτή την περιπέτεια της σύγκλισης μοναδικοτήτων για την συνεχή δημιουργία κοινών τόπων, πάντα θα υπάρχουν τάσεις συγκρότησης και ανάδειξης μιας κεντρικής άποψης, που θα τείνει να επιβάλλεται στο τοπικό, ενώ στον αντίποδα, θα υπάρχει η πιθανότητα διάλυσης του συνόλου σε τοπικές ατομικότητες.

Δίκτυα – Σμήνη – Πλήθος αντιμετωπίζονται από **δύο δίπολα εννοιών**:

Συλλογικότητα – Διασύνδεση

Μοτίβο / σχηματισμός (pattern) – Σκοπός / πρόθεση (purpose)

Δίκτυα και σμήνη είναι αυτά που αντίστοιχα “inform” και “transform” το **πλήθος**

Η συλλογικότητα **συγκροτείται στη βάση σκοπών (προθέσεων)**

Η διασύνδεση δημιουργεί σχηματισμούς (μοτίβα – patterns)

Τα δίκτυα μπορούν να **μορφοποιήσουν** συλλογικότητες μέσω των διασυνδέσεων, ενώ τα σμήνη εκκινούν διασυνδέσεις μόνο μέσα από την **πρόθεση** δημιουργίας συλλογικοτήτων.

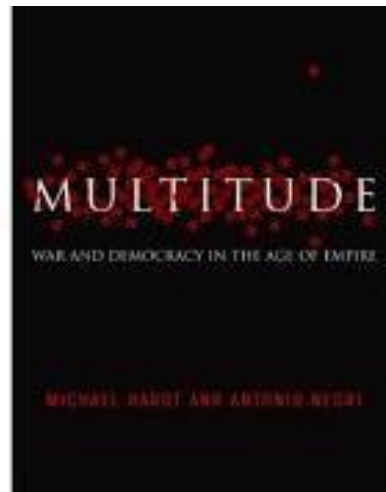
Το πρόβλημα του «**ελέγχου**» πρέπει να αντιμετωπιστεί με μια νέα λογική. Θεωρείται βασικό. Τα σμήνη – πλήθη αρνούνται τον κεντρικό έλεγχο.

Προτείνουν τον εσωτερικό αυτοέλεγχο?

Είναι ο έλεγχος ασταθής, μεταβαλλόμενος, που πηγάζει από την αφοσίωση (affect) και σχετίζεται με διαμορφούμενη συλλογική πρόθεση σε καθολική, μεγαλύτερη «global» κλίμακα?

2. Πλήθος > Κοινό

**Michael Hardt, Antonio Negri, *Multitude. War and Democracy in the Age of Empire*,
Νέα Υόρκη : The Penguin Press, 2004.**

(Το ζήτημα της ηγεμονίας του δικτυακού παραδείγματος)

Τι σημαίνει **ηγεμονία**: Όχι ο στατιστικά ισχυρότερος παράγοντας, αλλά αυτός που επηρεάζει αποφασιστικά την εξέλιξη όλων των άλλων (σ.112).

«Η ηγεμονία της **άυλης εργασίας** τείνει να μεταβάλλει την οργάνωση της παραγωγής. Οι γραμμικές σχέσεις της αλυσίδας παραγωγής δίνουν την θέση τους στις σχέσεις κατανεμημένων δικτύων. Πληροφορία, επικοινωνία και συνεργασίας καθορίζουν τις νόρμες παραγωγής. Το δίκτυο είναι η ηγεμονεύουσα μορφή οργάνωσης.»

Έμφαση δίνεται όχι στην απόκτηση της αξίας της παραγόμενης από την ατομική εργασία, αλλά στην απόκτηση της αξίας που παράγουν τα δίκτυα. (σ. 113)

Η ηγεμονία της άυλης δικτυακής εργασίας δημιουργεί νέες κοινωνικές σχέσεις. (σ.113)

Η βασική υπόθεση των Hardt και Negri (σ. xiii):

Οι δύο όψεις της παγκοσμιοποίησης:

Εξαπλώνεται παγόσμια μέσα από την οργάνωση δικτύων ιεραρχιών και διακρίσεων, την εμπέδωση **δικτύων εξουσίας**.

Ταυτόχρονα όμως, επιτρέπει την δημιουργία **δικτύων συνεργασίας**, που εκτείνονται παγκόσμια και επιτρέπουν μια πληθώρα αντιδράσεων.

Αυτή η δεύτερη όψη της παγκοσμιοποίησης ενδιαφέρει. Δεν προτείνει ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίδιοι, δίνει την δυνατότητα **να ανακαλύψουμε, ενώ παραμένουμε διαφορετικοί, τα κοινά σημεία** που μας επιτρέπουν να επικοινωνούμε και να δρούμε από κοινού.

Η δυνατότητα αντίδρασης μέσω συνεργασίας **αναδύεται μέσα από τις ίδιες τις συνθήκες** επιβολής της παγκοσμιοποίησης.

(Σημ.):

Αναφορά στις θέσεις του **Castells**, για την διάκριση χώρων ροών και χώρων τόπων, χώρων εξουσίας και χώρων εμπειρίας.

Αναφορά στην θέση του **Haugh** για την διάκριση μεταξύ παγκοσμιοποίησης (globalization) και οικουμενοποίησης (mondialisation).

Το πλήθος μπορεί λοιπόν να θεωρηθεί ως **δίκτυο** (σ. xiii).
(αφού προτείνει την συνεργασία απομακρυσμένων μοναδικοτήτων)

Δίκτυο μοναδικοτήτων (singularities) που **συνεργάζονται για την συνεχή παραγωγή ενός κοινού τόπου** (commons).

Ο κοινός τόπος δεν ανακαλύπτεται, δεν υπάρχει κάπου κρυμμένος, ορισμένος από τα πριν και έξω από τις συγκεκριμένες πραγματικότητες, **ο κοινός τόπος παράγεται (συνεχώς)** από την δράση του πλήθους.

Συνεπώς **δεν υπάρχει κοινός τόπος a priori**, όπως για παράδειγμα το «νερό», η φύση ή ο δημόσιος χώρος. Ταυτοποιούνται ως κοινά μέσα από την δράση των ενεργών υποκειμένων

Common (κοινός τόπος): Αναφορά στις κοινές καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης των προκαπιταλιστικών κοινωνιών, που ανήκαν σε όλη την κοινότητα και όλοι συνέβαλαν στην καλλιέργειά τους. Συνεπάγεται ότι ο όρος έχει μια οικονομική και μια κοινωνική σημασία.

Ένα από τα πρώτα πράγματα που πρέπει να κάνουμε είναι να διακρίνουμε το πλήθος από παρεμφερείς έννοιες όπως είναι ο λαός, η μάζα, η εργατική τάξη.

Αν ο πληθυσμός είναι μια σειρά ατομικότητες, ο λαός είναι **μια** ενότητα που προσδιορίζεται από έξω και έχει **ταυτότητα**.

Το πλήθος, συνίσταται από **αμέτρητες εσωτερικές διαφορές** που δεν είναι δυνατόν ποτέ να αναχθούν σε **μια** ενότητα σε **μια** ταυτότητα.

Πρόκειται για διαφορετικές φυλές, εθνότητες, φύλα, σεξουαλικές προτιμήσεις, διαφορετικές μορφές εργασίας, διαφορετικούς τρόπους ζωής, διαφορετικές απόψεις για τον κόσμο, διαφορετικές *επιθυμίες*.

Το πλήθος είναι η **πολλαπλότητα όλων αυτών των διαφορών**.

Το πλήθος είναι ανοικτό και **μεταβάλλεται συνεχώς**.

Τα όριά του δεν είναι σαφώς καθορισμένα (αν και κάθε στιγμή μπορούν να προσδιοριστούν).

(Ταυτότητα)

Η βασική υπόθεση των παρουσιάσεων ήταν ότι κάθε προσπάθεια προσδιορισμού της **τοπικότητας σε δίκτυο** πρέπει να διαχειριστεί την **ένταση μεταξύ της εμμονής για την συγκρότηση μιας μοναδικής, ενοποιητικής ταυτότητας και της ταυτόχρονης διάσπασης της τοπικότητας σε δέσμες δικτύων, που τις προσδίδουν διαφορετικές ταυτότητες**. Σήμερα η ένταση αυτή παρουσιάζεται ως μη επιλύσιμη.

Αξίζει ωστόσο να αναζητηθούν οι προϋποθέσεις, που μπορούν να μετατρέψουν τον χαρακτήρα της από αρνητικό σε θετικό.

(...τίθεται έτσι το ζήτημα της «ταυτότητας».....>>>)

Το πλήθος είναι πολλαπλότητα από μοναδικότητες, διαφορά που είναι επανάληψη, μια διαστολή προς την ομάδα και ταυτόχρονα μια συστολή προς την μονάδα.

Είναι σύγκλιση και και ταυτόχρονα διαφοροποίηση μοναδικοτήτων.

(Με αυτή την έννοια το πλήθος **αίρει** την αντίθεση μεταξύ συγκροτησης ταυτότητας και διάσπασης στα δίκτυα που οι μοναδικότητες συμμετέχουν).

(Οι τοπικότητες δεν διασυνδέονται κάτω από μια ενιαία και εξωτερικά ορισμένη στρατηγική αλλά μέσα από την σύγκληση των μοναδικοτήτων που συνιστούν σε ένα **κοινό στόχο**. Βλ. Το παράδειγμα των βιβλιοθηκών στο προηγούμενο)

Το ζήτημα της διάκρισης μεταξύ ταυτότητας και μοναδικότητας. -1

(αναφέρουν, σ.128-129):

Δύο Ιταλοί στην Ινδία.

Alberto Moravia, **Μια ιδέα της Ινδίας**, ... Πόσο διαφορετική είναι η Ινδία.

Pier Paolo Pasolini, **Η οσμή της Ινδίας**, ...Πόσο ίδια είναι η Ινδία.

Ο **Moravia** καταλήγει ότι η Ινδία είναι η Ινδία, έχει την δικιά της ταυτότητα, που πηγάζει από την σχέση που έχουν οι Ινδοί με την θρησκεία

Ο **Pasolini**, καταλήγει, περιδιαβάζοντας και συναντώντας ανθρώπους, ότι η Ινδία είναι ίδια με την Ιταλία ότι οι Ινδοί είναι άνθρωποι όπως οι Ιταλοί.

Και οι δύο συγκρίνουν με την Ιταλία, με την Ευρώπη και της αποδίδουν **ταυτότητα**.

Ωστόσο η Ινδία διαθέτει μοναδικότητα, πολλαπλότητα, πολυπλοκότητα και δύσκολα μπορεί η εικόνα της να **κανονικοποιηθεί**.

Μια μη ευρωπαιοκεντρική αντίληψη αναφέρεται σε ένα **ανοικτό δίκτυο μοναδικοτήτων**.

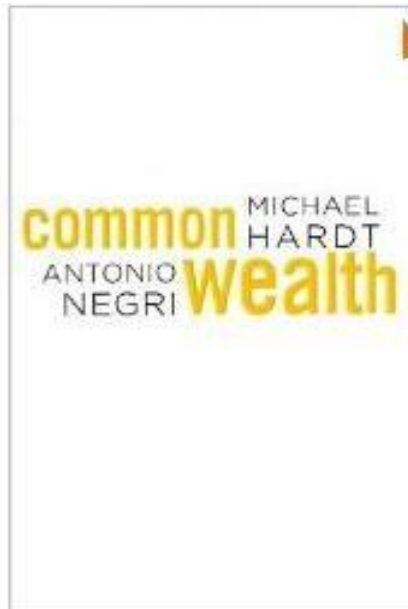
Το ζήτημα της διάκρισης μεταξύ ταυτότητας και μοναδικότητας .-2

(σ.138):

«Το όνομά **μου** είναι Λεγεώνα, γιατί **εμείς** είμαστε πολλοί»

3. Κοινό V_s (Δημόσιο / Ιδιωτικό)

Michael Hardt, Antonio Negri, *Commonwealth*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge Massachusetts, 2009.

Commons (κοινά) (σημεία στα οποία θα γίνει αναφορά):

Δημόσιο – Ιδιωτικό – Κοινό

Από τον φορντισμό στον μεταφορντισμό (μοντέρνο – μεταμοντέρνο)

Από το εργοστάσιο στην **μητρόπολη**

Άυλη εργασία και **ψηφιακά κοινά**,

Άυλη εργασία και **κοινότητες γνώσης**

Το κοινό ως **δημιουργία**

Τα κοινά (commons) αναφέρονται σε πόρους που κατέχονται συλλογικά ή μοιράζονται μεταξύ πληθυσμών.

These resources are said to be "**held in common**" and can include everything from [natural resources](#) and [land](#) to [software](#). In some areas the process by which the commons are transformed into private property is termed [enclosure](#) (περίφραξη).

http://en.wikipedia.org/wiki/The_commons

Κοινά παραγόμενα και χρησιμοποιούμενα.
Ακόμα και στην περίπτωση των φυσικών κοινών, υπάρχει κοινωνική παραγωγή της έννοιάς τους και της αξίας τους.

1

2

The commons were traditionally defined as the elements of the [environment](#) - forests, atmosphere, rivers, fisheries or grazing land - that are shared, used and enjoyed by all.

Today, the commons are also understood within a [cultural](#) sphere. These commons include literature, music, arts, design, film, video, television, radio, information, software and sites of heritage.

The commons can also include '**public goods**' such as public space, public education, health and the infrastructure that allows our society to function (such as electricity or water delivery systems).

There also exists the '**life commons**', e.g. the human genome

[Yochai Benkler](#)
[Iain Boal](#)
[George Caffentzis](#)
[Silvia Federici](#)
[Garrett Hardin](#)
[Michael Hardt](#)
[David Harvey](#)
[Lawrence Lessig](#)
[Peter Linebaugh](#)
[William Morris](#)
[Antonio Negri](#)
[Elinor Ostrom](#)
[Raj Patel](#)
John Platt (see [Social trap](#))
[Kenneth Rexroth](#)
[Ariel Vercelli](#)
[Gerrard Winstanley](#)
[Karl Linn](#)

Μερικά Links...

[The Commoner](#)

[The Commons: Open Society Sustainability Initiative](#)

[On the Commons](#) - dedicated to exploring ideas and action about the commons—which encompasses natural assets such as oceans and clean air as well as cultural endowments like the Internet, scientific research and the arts.

[The Peer to Peer Foundation](#)

[iCommons](#)

[Earth Commons Rising](#) - forum of global commons events

[The Factory of the Common](#) - network of research events that explore the dimension of the 'common' and its institutions in times of financial crisis and [cognitive capitalism](#).

[International Journal of the Commons](#) - an interdisciplinary peer-reviewed open-access journal dedicated to furthering the understanding of institutions for use and management of resources that are (or could be) enjoyed collectively.

[The Land Magazine](#)

<http://commoniversity.wordpress.com/>

...

« Du public au commun » <http://dupublicaucommun.blogspot.com/p/du-public-au-commun-presentation-du.html> ...

Christian Laval, <http://dupublicaucommun.com/tag/christian-laval/>

Judith Revel, “Produire de la subjectivité, produire du commun”

Trois difficultés et un post-scriptum un peu long sur ce que le commun n'est pas”

<http://dupublicaucommun.com/tag/judith-revel/>

“Il y a, dans le tournant que nous affrontons aujourd’hui – une réinvention, un réinvestissement radical de la grammaire politique moderne – des questions qui reviennent en permanence. L’une d’entre elle – qui concerne le commun dès lors qu’on entend celui-ci **non pas comme un « fond commun » naturel**, comme un « bien commun » assuré par le droit positif ou comme un « **plus petit dénominateur commun** » assurant les hommes de leur co-appartenance au genre humain, mais **au contraire comme le résultat d’une construction commune, d’une production commune**

1. Singularités et multitude ; différences et commun : le problème de la permanence. c’est **construire** sous la forme d’un excès
2. Les différences sont historiques : ce ne sont pas des choses, ce sont des devenirs. Le commun comme production : un devenir, **le résultat sans cesse remis à l’ouvrage d’un pouvoir constituant lui-même sans cesse relancé.**
3. La **compossibilité des différences comme condition de la production du commun** : une construction de forces et non une décomposition de rapports. Pour produire du commun, les différences doivent se composer entre elles, et non pas se décomposer

Τα κοινά αγαθά σχετίζονται με τις έννοιες *commons* και *common wealth* δηλαδή τον παραγόμενο σήμερα (κοινό) πλούτο μέσα από συλλογική δημιουργικότητα, αλλά και τον υπάρχοντα (φυσικό) κοινό πλούτο. Γύρω από την σύγχρονη διεκδίκηση αυτών των δύο μορφών κοινών αγαθών, δημιουργείται σήμερα ένα ευρύτατο πεδίο θεωρητικών απόψεων και συναφών πολιτικών θέσεων και διεκδικήσεων

...λόγω της παράδοσης του ιδιωτικού και του δημόσιου, της ιδιοκτησίας και του ατομικισμού, είναι δύσκολο να διακρίνουμε τα κοινά αγαθά με τα σύγχρονα μάτια μας.

....συνήθως χαρακτηρίζουμε τα αγαθά δημόσια ή ιδιωτικά, τους αποδίδουμε δηλαδή χαρακτηριστικό ιδιοκτησίας.

Contribution de Christian Laval pour le séance du séminaire du 9 mars 2011

<http://dupublicaucommun.blogspot.com/2011/03/contribution-de-christian-laval.html?pfstyle=wp>

March 12, 2011

« La nouvelle économie politique des communs : apports et limites »

“Que peut apporter dans notre réflexion du « commun » que nous tentons dans ce séminaire, les avancées qui ont été produites à la lisière de la science économique et de la science politique, sur les « communs » (commons) ? Plus précisément, que peut nous enseigner la « **nouvelle économie politique des communs** », dont l’une des représentantes les plus connues est **Elinor Ostrom**, « prix Nobel d’économie » en 2009 ? ”

Αποκλειστικά (exclusives) – ανταγωνιστικά (rivaux) Κοινά αγαθά.

Δίπλα στα αγαθά που είναι καθαρά **ιδιωτικά** (αποκλειστικά και ανταγωνιστικά) όπως τα προϊόντα που αγοράζουμε στα σουπερμάρκετ και τα αγαθά που είναι καθαρά **δημόσια** (μη αποκλειστικά και μη ανταγωνιστικά) όπως είναι ο ηλεκτρισμός, συναντάμε **υβριδικά** ή μικτά αγαθά που είναι **αποκλειστικά και μη ανταγωνιστικά**, όπως οι αυτοκινητόδρομοι που έχουν διόδια.

Ωστόσο υπάρχουν αγαθά **μη αποκλειστικά και ανταγωνιστικά** όπως είναι οι ζώνες αλιείας, όπου δύσκολα μπορούμε να απαγορεύσουμε την πρόσβαση αλλά είναι δυνατόν να γίνουν αντικείμενο ιδιωτικής εκμετάλλευσης.

A côté des biens purement **privés** (**rivaux** et **exclusifs**) comme les doughnuts achetés au supermarché et des biens purement **publics** (**non rivaux** et **non exclusifs**) comme l'éclairage, la défense nationale ou les phares, on rencontre des biens **hybrides ou mixtes**, à la fois **exclusifs** et **non rivaux**, comme les ponts et les autoroutes sur lesquels on peut établir des péages.” (Laval, « La nouvelle économie politique des communs : apports et limites »).

“Mais on peut encore rencontrer un autre type de biens mixtes qui sont à la fois **non exclusifs** et **rivaux**, comme des zones de pêche, des pâturages, des systèmes d'irrigation, c'est-à-dire des biens dont on peut difficilement interdire ou restreindre l'accès, mais qui peuvent faire l'objet d'une exploitation individuelle pour une utilité personnelle. Ce sont ces biens qu' **Elinor Ostrom** a désignés comme des « pools de ressources communes » (**common-pool resources**) et qui sont susceptibles de faire l'objet d'une **gestion collective** pour leur usage et partage.”

Την δεκαετία του 90 λόγω της ανάπτυξης της πληροφορικής και του διαδικτύου αναδύονται τα «**κοινά γνώσης**». Η γνώση θεωρείται ως αγαθό, που μπορούν να μοιράζονται όλοι.

Σε αντίθεση με τα φυσικά κοινά, που **είναι σπάνια, μη αποκλειστικά και ανταγωνιστικά** τα **κοινά γνώσης** είναι κοινά **μη ανταγωνιστικά**, δηλαδή η χρήση τους από κάποιον δεν έχει σε αντίθεση στην χρήση τους από άλλους (ακόμα περισσότερο, αυξάνει την χρήση τους από άλλους).

“...dans les années **1990**, le développement de **l’informatique** et de l’Internet, a suscité un regain d’intérêt pour des **communs d’un nouveau genre**, les « **communs de la connaissance** ». La connaissance, en un sens très large, est alors conçue comme une « **ressource partagée** » non seulement entre **universitaires** et **scientifiques** mais entre tous les **coproducteurs** susceptibles d’intervenir sur des réseaux qui peuvent s’élargir indéfiniment. “(Laval)

“Ces **communs de la connaissance** qui sont l’objet d’un vif intérêt aux Etats-Unis depuis une dizaine d’années ont des particularités qui ont été mises en évidence par **E.Ostrom** et qui les distinguent des communs dits naturels. Alors que les **ressources naturelles** sont des ressources **rares**, à la fois **non exclusives** et **rivales**, les **communs de la connaissance** sont des biens **non rivaux** dont l’utilisation par les uns non seulement ne diminue pas celle des autres, mais a plutôt tendance à l’augmenter “

“C’est ainsi que progressivement un nouvel objet est apparu dans la littérature anglo-saxonne, les « commons ». “

<http://dupublicaucommun.com/>

March 12, 2011

« La nouvelle économie politique des communs : apports et limites »

«Ένα από τα αποτελέσματα της παγκοσμιοποίησης είναι **η δημιουργία ενός κοινού κόσμου**, ενός κόσμου που δεν έχει «έξω»». (Hardt, Negri, *Common wealth*)

Δημιουργούνται για τις ανάγκες της παγκοσμιοποιημένης παραγωγής, αποκεντρωμένα δίκτυα, που ανοίγουν τις δυνατότητες για εναλλακτική κοινωνική και οικονομική τάξη βασισμένη στον κοινό τόπο...

...με στόχο την θεσμική διαχείριση του κοινού πλούτου που αναφέρεται στην φύση και στην γνώση.

Πως αναγνωρίζουμε, εντοπίζουμε, προσδιορίζουμε το «κοινό»;

Πως ξέρουμε τι είναι κοινό και τι δεν είναι;

Από τα χαρακτηριστικά του και μέσα από την αναφορά στο Common Wealth των Hardt και Negri (σελ. 121-128) σημειώνουμε ότι

το κοινό είναι χώρος **συνύπαρξης** αλλά και **συνθήκη σύγκλισης**, στον ίδιο τόπο, της δράσης **ενεργών κοινωνικών υποκειμένων**:

Το κοινό δεν υπάρχει εκ των προτέρων, **αναδύεται** (emergence).

Τα κοινά δεν είναι αγαθά με την στενή έννοια, αλλά περισσότερο **συστήματα κανόνων** που ρυθμίζουν συλλογικές δράσεις, τρόπους ύπαρξης κοινοτήτων.

Κανένα αντικείμενο δεν είναι από την **φύση** του «κοινό αγαθό». **Το κοινό δεν προσδιορίζεται οντολογικά.**

Μόνο η **πράξη συγκρότησης των κοινών** τα κάνει να υπάρχουν, τα κοινά δεν είναι ένα προυπάρχον δεδομένο που πρέπει να αναγνωρίσουμε και να προστατεύσουμε.

“...les « commons » ne sont pas nécessairement des **biens** au sens strict du terme, mais plutôt des **systèmes de règles** régissant des actions collectives, des modes d’existence et d’activité de communautés. “(Laval)

Aucune chose n’est par nature un « bien commun ». Le commun ne saurait relever de l’ontologie”

D’où une conclusion radicale qui va au-delà des formulations souvent équivoques de cette économie : **seul l’acte d’instituer les commons fait exister les commons**, à rebours d’une ligne de pensée qui fait des commons un **donné préexistant** qu’il s’agirait de reconnaître et de protéger, (Laval. p.6)

Το κοινό **παράγεται** και **παράγει**

Παράγεται από πλήθος **μοναδικοτήτων** (singularities), συντίθεται από την διάδραση αυτών των μοναδικοτήτων (composed of interactions among singularities), που συγκροτούνται ως **συλλογικότητα** μέσα από την σύγκλισή τους στην παραγωγή του κοινού, χωρίς να χάνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Παράγει:

Κοινό πλούτο (common wealth), φύση, γνώση, γλώσσα, σχέσεις

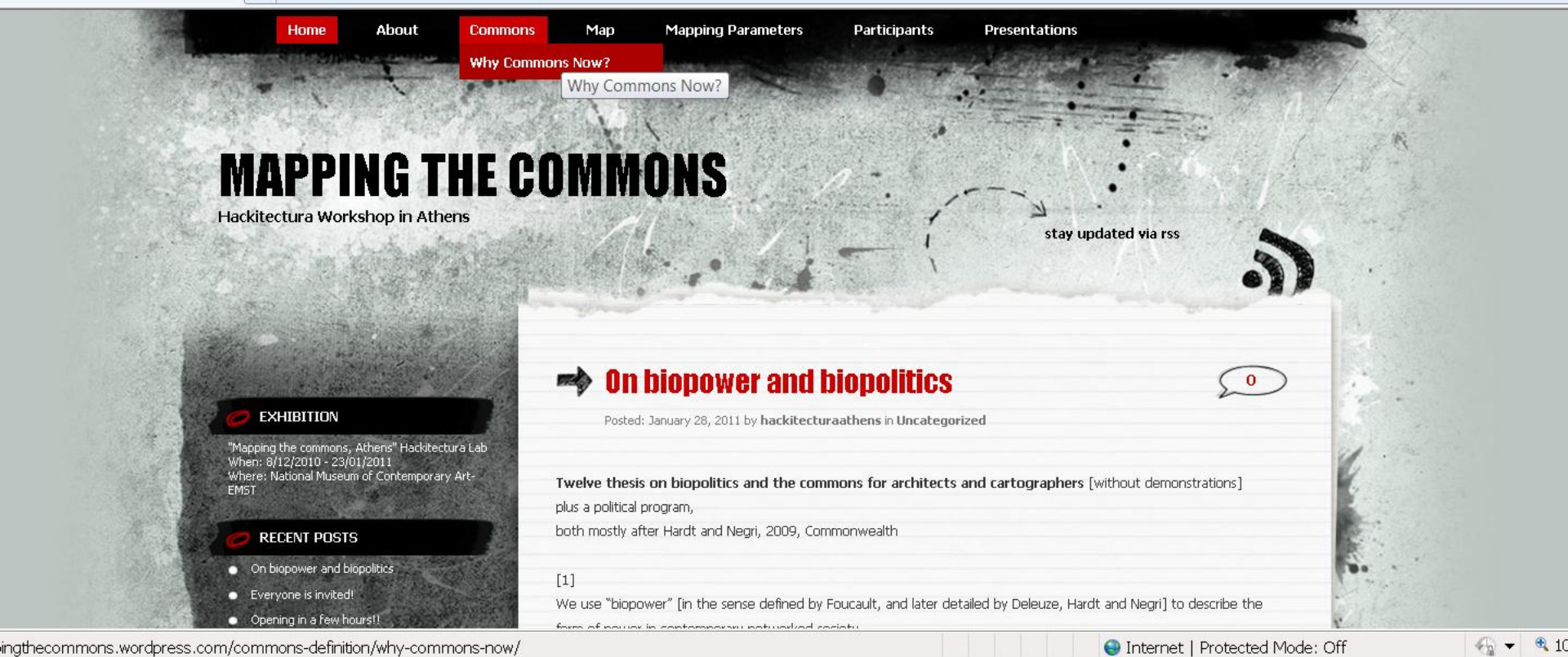
Το ίδιο **τον εαυτό του**, την μεταβολή του ίδιου του εαυτού του και την μεταβολή των μοναδικοτήτων που συγκλίνουν για την παραγωγή του.

Το να «είσαι σε κοινό» (being in common) μεταβάλλεται σε διαδικασία δημιουργίας του κοινού (process of making the common).

Είναι διαρκές **Γίνεσθαι**. (becoming)

Το κοινό είναι **η κατ' εξοχήν Μηχανή του Γίνεσθαι**.

Είναι **αφήγηση** (narration) στον χρόνο που αφορά δημιουργία κοινού πλούτου και δημιουργία υποκειμενικότητας (subjectivity)

<http://mappingthecommons.wordpress.com/>

22 Μαρτίου: mapping the commons Athens

Blog <http://mappingthecommons.wordpress.com/>

Research map: <http://meipi.org/mappingthecommons>

Automap: <http://cartografiaciudadana.net/athenscommons/>

ΕΜΣΤ: <http://www.emst.gr/mappingthecommons/index.html>

Το εργαστήριο βασίστηκε σε **στρατηγικές συλλογικής χαρτογράφησης**, κάνοντας χρήση του ελεύθερου λογισμικού και των εργαλείων wiki. Ως αποτέλεσμα του εργαστηρίου έχουμε την παραγωγή μιας **διαδραστικής διαδικτυακής βίντεο -χαρτογράφησης**, μιας βάσης δεδομένων και έντυπων αποτυπώσεων της Αθήνας.

«κοινά[ό] >>> commons = **πρώιμη έννοια: εκτάσεις διαθέσιμες για χρήση από την κοινότητα που προοδευτικά ιδιωτικοποιήθηκαν με περιφράξεις**/ η σημερινή θεώρηση: όχι μόνο τα φυσικά + κληρονομημένα αγαθά αλλά και τα διαρκώς παραγόμενα μέσω κοινωνικών διαδράσεων/ **φυσικά κοινά** = φύση, αέρας, έδαφος, ζώα, νερό, κ.α. + **τεχνητά κοινά** = ιδέες, γνώσεις, εικόνες, γλώσσες, κώδικες, πληροφορία, δεσμοί-συναισθήματα/ ευεργετικά κοινά ή επιβλαβή κοινά/ το κοινό>>> πέραν του δημόσιου + του ιδιωτικού/ **η ηγεμονία της άυλης παραγωγής** >>> όχι με ποσοτικούς όρους αλλά με ποιοτικούς/ άυλα αγαθά = ιδέες, γνώσεις, εικόνες, γλώσσες, κώδικες, πληροφορία, δεσμοί-συναισθήματα = τεχνητά κοινά/ η άυλη παραγωγή είναι βιοπολιτική/ σύγχρονα χαρακτηριστικά της εργασίας>>> ευελιξία/ κινητικότητα/ επισφάλεια/ η βιοπολιτική παραγωγή είναι μη μετρήσιμη/ συνεργασία + επικοινωνία/ το κοινό ως προϋπόθεση + αποτέλεσμα + διαδικασία της άυλης παραγωγής/ εκμετάλλευση του κοινού από το κεφάλαιο = ιδιωτική οικειοποίηση>>> απαλλοτρίωση του κοινού/ το πλήθος είναι το κοινό υποκείμενο της εργασίας/ πλήθος>>> δίκτυο/ πλήθος vs the people/ πλήθος vs the crowd/ the masses/ the mob/ πλήθος vs the working class/ το πλήθος είναι μοναδικότητες που δρουν από κοινού/ η μητρόπολη είναι για το πλήθος ό,τι υπήρξε το εργοστάσιο για τη βιομηχανική εργατική τάξη/ η βιοπολιτική παραγωγή μετασχηματίζει την πόλη, δημιουργώντας νέες μητροπολιτικές δομές/ η βιοπολιτική πόλη αναδύεται/ η μητρόπολη είναι εμπεδωμένη στο κοινό και ανοιχτή σε απροσδόκητες συναντήσεις/ η 'μητροπολιτοποίηση' του κόσμου/ 'πόλις' = ο τόπος στον οποίο συναντήσεις μεταξύ μοναδικοτήτων οργανώνονται πολιτικά/ οι επιτυχείς συναντήσεις παράγουν ένα νέο κοινωνικό σώμα που είναι πιο ικανό από κάθε μεμονωμένο άτομο/ η οργάνωση συναντήσεων στη μητρόπολη δεν είναι μόνο πολιτικό ζήτημα αλλά και οικονομικό/ μητρόπολη = 'μητέρα πόλη' που κυριαρχεί και ελέγχει τις αποικίες/ ο χώρος της ιεραρχίας και της εκμετάλλευσης, της βίας και της δυστυχίας, του φόβου και του πόνου/ ο χώρος του ανταγωνισμού και της εξέγερσης/ αλλά και εκεί που το πλήθος βρίσκει τελικά το σπίτι του!»

(Έλενα Αντωνοπούλου)

athenscommons: Mapping the Commons - - Windows Internet Explorer

http://cartografiaciudadana.net/athenscommons/auto.php

File Edit View Favorites Tools Help

Convert Select

Google mappingthecommons Search Share Check AutoFill mappingthecom...

Sign In

Favorites http-www.eurozine.com-... Tower House, Fieldgate S... http-www.atkinsonmdeo... Προτεινόμενες τοποθε... Customize Links Free Hotmail keepvid Windows Marketplace

athenscommons: Mapping the Comm...

Page Safety Tools

Navarinou Park

ATHENS
MAPPING THE COMMONS
a workshop coordinated by hackitectura
@EMST

0:03 / 3:01 360p

Navarinou Park is a self-organized, anti-hierarchical and anti-commercial space in Eharchia.

8/12/2010 14:38:32 - hackitectura

Done Internet | Protected Mode: Off 105%

<http://cartografiaciudadana.net/athenscommons/>

athenscommons: Mapping the Commons - categories - Windows Internet Explorer

http://cartografiaciudadana.net/athenscommons/categories.php

File Edit View Favorites Tools Help

Convert Select

Google mappingthecommons Search Share Check AutoFill mappingthecom...

Sign In

Favorites http-www.eurozine.com... Tower House, Fieldgate S... http-www.atkinsonmdeo... Προτεινόμενες τοποθε... Customize Links Free Hotmail keepvid Windows Marketplace

athenscommons: Mapping the Comm...

Mapping the Commons

MAPA LISTA CANALES MOSAICO AUTO

Buscar

Iniciar sesión Añadir entrada Búsqueda avanzada

Mapping the Commons

Natural

Strefi's Hill-Λόφος του Στρέφι
por [melina](#) -- 8/12/2010 17:03:23
Tags: [natural](#), [public_space](#)

Strefi Hill is the largest open green space in Exarchia after the donation of the property from Strefi [\[Ampliar\]](#)

Liberated animals - Ζώα χωρίς αφέντη
por [melina](#) -- 8/12/2010 13:43:23
Tags: [public_space](#), [animals](#), [straydogs](#)

Animals and humans as companions. Prior to 2004, Athens was a common space for animals and humans. There were many stray animals that lived all around the city without human masters or liberated from relations of bondage. Stray animals and humans often lived in a relationship of companionship, offer... [\[Ampliar\]](#)

Más entradas

Cultural

Urban Social Movements-Αστικά Κοινωνικά Κινήματα
por [hackitectura](#) -- 12/12/2010 13:46:58

The constantly uprising problems of the metropolis, in connection with the inability of local authorities to manage the emerging issues on the local scale, contribute to the creation of self-organized multitudes. Those are constituted of multiple singularities, formulating claims, which are common a... [\[Ampliar\]](#)

Relations of Production
por [hackitectura](#) -- 8/12/2010 18:03:35

The commons are not free of commercialization. Through the production of the commons, though, social relations between consumers and producers can be transformed in a mutually beneficial and non hierarchical manner. There are many different ways in which commercial and anti-commercial practices are ... [\[Ampliar\]](#)

Ticket Crossing
por [hackitectura](#) -- 8/12/2010 16:57:43
Tags: [final9](#)

Since 2008, the unified ticket for all the means of public transport [bus, metro, tube, tram line] was implemented also in Athens. After val... [\[Ampliar\]](#)

Public spaces

Cycling - Friendly City
por [hackitectura](#) -- 19/12/2010 18:19:05
Tags: [final9](#)

In a city that offers priority to the automobile, a group of citizens shares a common goal: to introduce the bicycle in the Athenians [\[Ampliar\]](#)

Becoming Natural
por [hackitectura](#) -- 9/12/2010 19:24:54

Η έλλειψη ανοιχτών ελεύθερων χώρων και η μικρή αναλογία φ... [\[Ampliar\]](#)

Navarinou Park
por [hackitectura](#) -- 8/12/2010 14:38:32

Navarinou Park is a self-organized, anti-hierarchical and anti-commercial space in Exarchia . [\[Ampliar\]](#)

What street party?
por [melina](#) -- 8/12/2010 14:19:04
Tags: [guerrilla](#), [street_party](#), [public_spaces](#)

WHAT STREET PARTY? is an open, Athens-based, guerrilla, non-profit, wiki collective. The collective is interested into Guerrilla street-parties as an action of public space reclaiming, reunion, expression, creation, experimentation, socialization, events, rituals, feasts...

Digital

Athens Wireless Metropolitan Network
por [hackitectura](#) -- 8/12/2010 13:42:58
Tags: [final8](#)

Started in 2002 in Athens Greece, Athens Wireless Metropolitan Network (AYWMN) is a grassroots wireless community, taking advantage of new, state of the art wireless technologies, to connect people and services. The network is comprised of 1120 backbone nodes (as of Aug, 2010) and more than 2900 clients... [\[Ampliar\]](#)

Athens Greece Freecycle group
por [hackitectura](#) -- 8/12/2010 13:32:19
Tags: [final9](#)

Freecycle group is a web - based group, open to all who want to donate or request objects for free. It works locally at a global level (each city in every country forms a new individual network). Against the perpetual procedure of consuming and disposal, which results in aggregation of several tons ... [\[Ampliar\]](#)

Greek Free Libre Open Source Software
por [hackitectura](#) -- 7/12/2010 16:54:35
Tags: [final9](#), [final8](#), [digital](#), [free_software](#), [cooperation](#), [distributed_innovation](#), [biopolitical_production](#), [movement](#)

A large community of users and developers who work for continuous improvement of Free Libre Open Source Software FLOSS (software that anyone can freely use, copy, distribute and modify according to their...

Internet | Protected Mode: Off

105%

Mapping the Commons

MAPA LISTA CANALES MOSAICO AUTO

Buscar

Iniciar sesión

Añadir entrada

Búsqueda avanzada

Mapping the Commons

Athens Wireless Metropolitan Network

por **hackitectura** -- 6/12/2010 13:42:58 canal: Digital

0 votos: ★★★★★ Inicia sesión para votar Ver en el mapa Enlace permanente

tags: final8

0:05 / 2:26 360p

Started in 2002 in Athens Greece, Athens Wireless Metropolitan Network (AWMN) is a grassroots wireless community, taking advantage of new, state of the art wireless technologies, to connect people and services. The network is comprised of 1120 backbone nodes (as of Aug, 2010) and more than 2900 client computers connect to it. More than 9,000 people have stated their intention to join AWMN in the near future.[1] There is also an association-club named awmn.

comentarios

Inicia sesión para escribir un comentario

University protests - Πανεπιστημιακές διαμαρτυρίες

por **hackitectura** -- 6/12/2010 13:36:52

Tags: university, final8, education

University protests take place in order to protect the common of public education. The entry, of entrepreneurial rules in education degrades the role of the university as a free research center. Students and professors through assemblies decide their actions which include practices like universities... [Ampliar]

environments collide, two different situations. The in-between is a border which tends to be an area, an interface of action where its contents react, penetrate each other giving birth to a space of transformation and interaction, tends to become a co... [Ampliar]

Intellectual property forms a primary means for enclosing common knowledge production. Through IP, knowledge is commodified and then transmitted through controlled means of distribution. P2p file sharing is a practice through which knowledge production and its distribution channels are re-appropriat... [Ampliar]

Más entradas

Más entradas

Más entradas

Natural

Strefi's H

por **melina**

Tags: natur

Strefi Hill is t

the donation

Liberated

por **melina**

Tags: public

Animals and

was a comm

were many

without hum

bondage. St

relationship

opolitan Network

10 13:42:58

eece, Athens Wireless

N) is a grassroots wireless

of new, state of the art

nect people and services.

1120 backbone nodes (as

2900 clie... [Ampliar]

ycle group

10 13:32:19

ased group, open to all

est objects for free. It

l (each city in every

ual network). Against the

uning and disposal, which

eral tons ... [Ampliar]

n Source Software

10 16:54:35

ee_software, cooperation,

ritical_production,

and developers who work

of Free Libre Open Source

that anyone can freely

lify according to their

nd work. The community

action and the ... [Ampliar]

10 17:51:53

ed_innovation, p2p, piracy,

Done

Internet

Double-click to change security settings

105%

Urban Social Movements-Αστικά Κοινωνικά Κινήματα

por **hackitectura** -- 12/12/2010 13:46:58 canal: **Cultural**

Última edición 19/12/2010 08:16:15 por hackitectura

0 votos: ★★★★★ [Inicia sesión para votar](#) [Ver en el mapa](#) [Enlace permanente](#)

The constantly uprising problems of the metropolis, in connection with the inability of local authorities to manage the emerging issues on the local scale, contribute to the creation of self-organized multitudes. Those are constituted of multiple singularities, formulating claims, which are common among all the members, regardless, any political or personal beliefs. The major venture is the lack of open- public spaces

comentarios

[Inicia sesión para escribir un comentario](#)

Strefi Hill is the largest open green space in Exarchia after the donation of the property from Strefi (Ampliar)

por melina
9/12/2010 17:03:23 | votos: 0

The constantly uprising problems of the metropolis, in connection with the inability of local authorities to manage the emerging issues on the local scale, contribute to the creation of self-organized multitudes. Those are constituted of multiple singularities, formulating claims, which are common a... (Ampliar)

por hackitectura
12/12/2010 13:46:58 | votos: 0

Últimos comentarios

apsogo!

kathe oimoiotita me prosopa kai katastaseis einai suptomatiki...

9/12/2010 21:13:52 - ethinast

Μητρόπολη

Ο χώρος του είναι η **μητρόπολη**. (σ. 249)

Η μητρόπολη είναι το περιβάλλον που υποστηρίζει την δραστηριότητα του πλήθους (multitude)

Οι παραγωγικές δραστηριότητες του πλήθους ξεχειλίζουν από τα όρια του εργοστάσιου για να κατακλύσουν όλη την μητρόπολη.

On space:

<http://www.e-flux.com/journal/in-conversation-with-antonio-negri/> 'Hans Ulrich Obrist **In Conversation with Antonio Negri.**

Από το εργοστάσιο στην μητρόπολη

Η μετατόπιση από το εργοστάσιο στην μητρόπολη σχετίζεται με την επικράτηση του **μεταφορντικού** μοντέλου παραγωγής.

Η δραστική μεταβολή των διαδικασιών παραγωγής μέσα απο τις τεχνολογίες της πληροφορίας και επικοινωνίας οδηγεί στο γεγονός ότι **η άυλη εργασία έχει σημαντική θέση στην παραγωγή σε σχέση με την υλική** (άμεση, αδιαβесоλλάβητη) εργασία.

Ωστόσο η άυλη εργασία ξεχειλίζει από τα όρια του εργοστασίου. Αναπτύσσεται μέσα απο δίκτυα συνεργασιών, στηρίζεται στην δημιουργία μιας γενικευμένης κοινωνικής γνώσης, οδηγεί στην δημιουργία μιας συλλογικής νοημοσύνης (collective intelligence), που καλείται να παράγει συνεχώς νέες διαδικασίες, νέα προϊόντα, νέες σχέσεις, να οργανώνει και να διαχειρίζεται τα δίκτυα που στηρίζουν τις κατανεμημένες στον χώρο δρατηριότητες του μεταφορντισμού.

Ο χώρος αυτής της άυλης εργασίας είναι η μητρόπολη.

(Αναφορά: Open Innovation)

*“Junkspace: we inhabit junk. In a discussion of the metropolis Agamben recently referred to Foucault’s definition of two disciplinary models that defined a shift from the territorial power of the *ancien régime* to modern biopower: these are the treatment of **leprosy** and the control of the **plague**. The paradigm of leprosy is one of **exclusion**: lepers must be moved outside the city and a neat division between outside and inside needs to be established. A completely different paradigm emerges with the plague: those afflicted by it cannot be excluded and the city is divided into areas; each area, street and home is then placed under strict **surveillance and control**. Everything is recorded. According to Foucault, says Agamben, modern political power arises from the convergence and superposition of these two paradigms. The lepers must be treated like plague victims and vice versa. As a result, strategies and dispositifs based on binary oppositions such as healthy/diseased, inclusion/exclusion and normal/abnormal, which aimed at disciplinary subjectivation and/or controlling subjects begin to overlap.”*

Antonio Negri, “On Rem Koolhaas”,

<http://antonionegriinenglish.files.wordpress.com/2010/09/on-rem-koolhas.pdf>

Giorgio Agamben, ‘Metropolis’, trans. Arianna Bove, *Generation-Online*, November 2006, <http://www.eqs.edu/faculty/giorgio-agamben/articles/metropolis/> .

Διαχωρίζουσα ένταξη -
Διαχωρίζων αποκλεισμός

Metropolis - Junkspace

Like the capitalist process of production in general, **junkspace** is a space of **disjunctive inclusion**. Capital would cease to exist if it included labour-power and could not be productive unless it bled its value dry. Nonetheless, it also needs to separate itself from the labour force and to disjoin it from its very existence so as to dominate it. In the productive **metropolis**, **disjunctive exclusion** includes all the population in the metropolis as a productive space, and then distributes it to mobile flexible and essentially precarious functions in the creation of value – that is, in the creation of wealth and the extraction of profit.

Antonio Negri, “On Rem Koolhaas”,

<http://antonionegriinenglish.files.wordpress.com/2010/09/on-rem-koolhas.pdf>

Let us **subjectify this postmodern condition of the metropolis**. When from a purely analytical, disenchanted and objective phenomenological reflection we move on to a consideration of the **biopolitical**, the emergent picture is extraordinarily complex and shows that **the production of subjectivity is coextensive with the metropolis**. The picture is one of a circulation of commodities, webs of information, continuous movements, and radical nomadism of labour, and the ferocious exploitation of these dynamics... but also of constant and inexhaustible **excess, of *the biopolitical power of the multitude* and of its excess with regard to the structural controlling ability of dominant institutions.**

Antonio Negri, “On Rem Koolhaas”,

<http://antonionegriinenglish.files.wordpress.com/2010/09/on-rem-koolhas.pdf>

Σώμα χωρίς όργανα

Η μητρόπολη είναι το ανόργανο σώμα, δηλαδή το **σώμα χωρίς όργανα** του πλήθους (inorganic body that is the body without organs of the multitude).

“The Body without Organs is a **limit**. In particular, it is the limit at which all the flows which constitute the world flow completely freely, each into the others, so that no distinctions exist among them any longer” (<http://webpages.ursinus.edu/rrichter/bwodefinition.html>)

(Σημ. **Χώρα** / Derrida και **chreod** / Kwinter)

Αν ο ευρύτερος χώρος ύπαρξης του κοινού είναι η **μητρόπολη**, και με δεδομένο ότι πρόκειται για ένα **συνεχές γίνεσθαι**, ...

(... δηλαδή με δεδομένο ότι το κοινό δεν είναι κάτι σταθερό, αλλά κάτι που συνεχώς δημιουργείται μέσα από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις...)

...συμπεραίνουμε ότι ο **χώρος του κοινού** δεν είναι σταθερός. Το κοινό δεν ορίζει ένα χώρο μιας και δια παντός, ο χώρος του κοινού είναι μια δυνητική χωρητικότητα (για την δυνητική πραγματικότητα), που πραγματώνεται συνεχώς μέσα από την ενεργοποίηση των συλλογικοτήτων που συμμετέχουν (High, Hardt, “Riffing...” σ. 72).

Αν το κοινό ενέχει συνεχείς πραγματώσεις χώρου, τότε το «κοινό» **ενέχει συνεχείς διευθετήσεις**, που εκφράζουν χωρικά τον συσχετισμό των δυνάμεων επί του πεδίου.

...η **διευθέτηση** (*agencement*, layout) είναι μια έννοια που προσφέρεται για να κατανοήσουμε το κοινό ως **υλική υπόσταση** (μια είσοδος στο πρόβλημα της σχέσης κοινών και αρχιτεκτονικής).

Η **διευθέτηση** (*agencement*, layout) έχει χαρακτήρα ενέργειας, προκύπτει από την δράση ενεργών υποκειμένων.

Παράγεται μέσα από πρόθεση και έχει στόχο την κανονικοποίηση και τον έλεγχο του πεδίου δράσης.

Διευθετώ σημαίνει, μεταξύ άλλων, διαχειρίζομαι την απόσταση ως σχέση μεταξύ οντοτήτων.

Οι συλλογικότητες κατασκευάζουν συνεχώς την χωρητικότητα τους, επεμβαίνοντας στο ήδη διαμορφωμένο περιβάλλον τους, με νέες διευθετήσεις, προσθήκες, μεταβολές.

Με αυτή την έννοια ο χώρος του συμβάντος (event) είναι δυνητικός (virtual) περιμένοντας μια νέα ενεργοποίησή του (actualization), δεν είναι ποτέ ίδιος ούτε εντελώς διαφορετικός.

Σε αυτή την λογική **ο σχεδιασμός, με την έννοια της λήψης αποφάσεων για νέες διευθετήσεις είναι συνεχής** (χώρος προβλήματος + πλατφόρμα επικοινωνίας - σχεδιασμού) και **δεν αποτελεί μια στιγμή** κατά την οποία μια συλλογικότητα επιβάλλει μιας και δια παντός την άποψή της. Διευθέτηση μπορεί να είναι και η ισορροπία δυνάμεων μέσα από την οποία προκύπτει μια πρόσκαιρη «μη επέμβαση» στο χώρο.

Πως **περιγράφουμε** το «κοινό»;
Ποια νοητικά εργαλεία – έννοιες χρησιμοποιούμε;

Massimo de Angelis: **The Three Elements Of The Commons: Pooled Resources, Community, And Commoning**

First, all commons involve some sort of common **pool of resources** (πόροι), understood as non - commodified means of fulfilling people's needs.

Second, the commons are necessarily created and sustained by **communities**. Communities are sets of commoners who **share** these resources and who define for themselves the **rules** according to which they are accessed and used.

...the third and most important element in terms of conceptualizing the commons is the verb “**to common**”—the social process that creates and reproduces the commons.

>>> Στα κοινά θα εντοπίζεται η συγκρουσιακή σχέση με την τάση περίφραξης (enclosure), ιδιοποίησης αυτού που κοινά παράγεται.

An Architektur, “On the Commons: A Public Interview with Massimo De Angelis and Stavros Stavrides” (www.e-flux.com/journal/view/150)

Massimo De Angelis is Professor of Political Economy at the University of East London. His research focuses on value theory, globalization, social movements, and the political reading of economic narrative. He is author, most recently, of *The Beginning of History: Value Struggles and Global Capital* (2007), and editor of the online journal *The Commoner*.

01/ General Data

Name

General description

Images

URLs, bibliographic references

02/ Resource shared / produced

Resource / production

Natural / cultural

Material / immaterial

Wealth / benefits / rents generated [direct, if any]

[Indirect benefits / wealth generation [if any]

[Other] realms that benefit from this common resource

03/ Community / network

Open / closed community / network

04/ Process, management [machinic dimension?]

Creation, *constituent* process

Socio-technical tools: social, mechanical, environmental, digital...

05/ Conflicts / politics [enclosures, captures, exploitation]

Conflicts, problems

Relations with public / private realms

06/ Comments on the form itself [optional]

(osfa):

Προσδιορισμός μιας λίστας ανάγνωσης και ανάλυσης των κοινών που εφαρμόστηκε στην «χαρτογράφηση των κοινών της Αθήνας»

Mapping parameters and further guidelines

Posted: December 4, 2010 by **hackitecturaathens** in [Research Map](#), [Theory](#)

Σε παράλληλη αναφορά:

1. (Κυψέλη και πάρκο Ναυαρίνου) – Ελληνικό (>>>ο **χώρος**, η μητρόπολη)

>>>> Η νέα διάσταση μια παλιάς συζήτησης

2. Ψηφιακά κοινά (Digital commons) (με αναφορά στις κοινότητες γνώσης) (>>> ο **σχεδιασμός**)

>>>>Το σύγχρονο έναυσμα για την εκκίνηση της συζήτησης για τα κοινά σήμερα.

Ένα από τα κρίσιμα ερωτήματα:

Διαφαίνεται ένα νέο καθεστώς του σχεδιασμού?

1. Για τον χώρο:

- (1) Δημήτρης Γεωργακόπουλος, "I wish".
- (2) Παναγιώτης Σιδηρόπουλος, "Ο τρίτος άνθρωπος".
- (3) Αλέξανδρος Μαγκανιώτης, "Πρώτο Δωμάτιο (Η Άνωση)".
- (4) Βασίλης Θέος, "Πόλη-Στόχος".
- (5) Σπύρος Τσακίρης, άτιτλο.
- (6) Γιώργος Ταξιαρχόπουλος, "Νοσταλγία". .
- (7) Φωτεινή Νάκου, άτιτλο.
- (8) Φωτεινή Πολυδώρου, "Θάνατος στην Αγορά".
- (9) Καλή Κατσούρη, άτιτλο.
- (10) Cartel, "Δημόσια Έργα".
- (11) Γιάννης Καβαλάρης, άτιτλο.
- (12) Αιμιλία Παπαφιλίππου, "Σκακιστικό συνεχές", 1992.
- (13) Αιμιλία Παπαφιλίππου, "Σκακιστικό Συνεχές-Μήτρα Διασποράς (εκδοχή)", 2003.
- (14) Ειρήνη Γιορονά, άτιτλο.
- (15) Γιάννης Παππάς, άτιτλο.
- (16) Θαλασσινή Δούμα, "Μάυρο & Άσπρο".
- (17) Χάρης Κοντοσφύρης, "Νεκρό Δέντρο".
- (18) Θάνας Σταθόπουλος - Χάρης Κοντοσφύρης, άτιτλο.
- (19) Χάρης Κοντοσφύρης, άτιτλο.
- (20) Ζωή Παππά, άτιτλο.
- (21) Ζωή Παππά, "Nice to meat you".
- (22) Christian Rupp, "Test 2B" ..
- (23) Γιώργος Διαμαντάκης, "Η γάτα, ο σκύλος, το περιστέρι".
- (24) Δημήτρης Χαλάτσης, "Άτρωτος".
- (25) Βασίλης Κανελλόπουλος, άτιτλο. Φωτογραφίες.
- (26) Αγγελική Δουβέρη, "Splatter".
- (27) Έλενα Ακύλα, άτιτλο.
- (28) Άννα Κατσίμπρα, "1999".
- (29) Γιώργος Χείλαρης, άτιτλο.
- (30) Μέλινα Καμινάρη, «Στα όρια της Δημοτικής Αγοράς Κυψέλης».
- (31) Άγγελος Καλτσής, άτιτλο.
- (32) Νίκος Γκριτζώνας (ΜΠΑΤΗΣ), "Άρης ο Δολάρης".
- (33) Βάσω Βουγιούκα, άτιτλο.
- (34) Ιπποκράτης Ναυρίδης, άτιτλο.
- (35) Χαράλαμπος Δερμάτης, "Η φωλιά".
- (36) Τζέλλα Ταγκαλίδου, "Dissolutions".
- (37) Κυριάκος Μπάνος, άτιτλο.
- (38) Μάνος Κορνελάκης-Δημήτρης Χαλάτσης, "Απόληχος της αγοράς".
- (39) Άννα Τσουλούφη, "Περίσσευσε/μα Χρόνο(υ)-Χρημάτων(!)-(ο)Ελεύθερος(ου)Χρόνος". "

^ (1)

^ (2)

^ (3)

^ (4)

^ (17)

^ (20)

^ (21)

^ (22)

^ (23)

^ (24)

^ (25)

^ (26)

^ (27)

^ (28)

^ (29)

^ (30)

^ (31)

^ (32)

^ (33)

^ (34)

^ (35)

^ (36)

^ (37)

^ (38)

^ (39)

^ (40)

^ (41)

^ (42)

^ (43)

^ (44)

^ (45)

^ (46)

^ (47)

^ (48)

^ (49)

^ (50)

^ (51)

^ (52)

Ο παράδειγμα της κατάληψης της αγοράς της Κυψέλης φωτίζει τον τρόπο με τον οποίο η δημιουργία **ενός κοινού χώρου** παράγεται ως αντίδραση στην πολιτική δημιουργίας ενός **δημόσιου χώρου**. (κοινό Vs δημόσιο).

Μια πρώτη κατεύθυνση διακρίνεται μέσα από την πρόταση **κατασκευής ενός χώρου στάθμευσης**: Ένας ορθολογισμός (και όχι ορθός λόγος) εν δράσει, κατακλίνει την πολυπλοκότητα της γειτονιάς σε αυτό που θα θεωρήσει ως το βασικό της τεχνικό «πρόβλημα», το κυκλοφοριακό, θα μιλήσει στον πολίτη μέσα από αυτό που θα τον πείσει ότι είναι η κύρια πηγή δυσaráσκειάς του – «που θα παρκάρω».

Μια δεύτερη κατεύθυνση, πιο εξελιγμένη, θα προβάλει, στην συνέχεια, τον **πολιτισμό**, την ηγεμονεύουσα δηλαδή σήμερα βιομηχανία: Ένα **θέατρο**, μια σαφής και οριοθετημένη λειτουργία καταλαμβάνει το σύνολο της Αγοράς της Κυψέλης και συγκροτεί **ένα ενιαίο υποκείμενο ιδιοποίησης του χώρου**, διαμέσου του οποίου οργανώνεται, μπαίνει σε τάξη η πολυπλοκότητα με διαδικασίες φυσικά ανοικτές και διαφανείς.

Μια τρίτη κατεύθυνση προκύπτει μέσα από την ρωγή που είναι η κατάληψη της Αγοράς και η σχέση που έχουν, εδώ και λίγο καιρό, τα δρώμενα με τον συγκεκριμένο χώρο. Ένας, **που της επιτρέπει να εξελιχθεί και σε μορφές που δεν είναι ανοικτός χώρος στέγασης της πολλαπλότητας** δυνατόν να προβλεφθούν, δηλαδή να ελεγχθούν, από τα πριν.

Το αρχιτεκτονικό πρόγραμμα ενός τέτοιου χώρου υπάρχει αλλά δεν είναι καθορισμένο με σαφήνεια. Αποτελείται από ένα **πλήθος δυνατών αφηγήσεων** για το τι είναι δυνατόν να συμβεί στον χώρο της Αγοράς.

Η θεμελιακή «αστάθεια» των κοινών

Το παράδειγμα της Αγοράς της Κυψέλης στην ιστορία της από το 2006 μέχρι σήμερα θα δείξει ότι η αυτοοργάνωση για την διαχείριση ενός κοινού χώρου θα τείνει πάντα να αμφιταλαντεύεται μεταξύ

-Θεσμοποίησης (institutionalization) του χώρου και της λειτουργίας – απόκτηση μιας κανονικότητας και της

-Διάλυσης – χαλάρωσης της προσπάθειας και εν τέλει στο τέλος της, (που δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα.).....?

Πάρκο Ναυαρίνου

Φωτίζει: την Διευθέτηση ως συνεχή εντατική διαδικασία. (*Agencement as a continuous, intensive process*)

Στο οικόπεδο αυτό ήταν χτισμένη από το 1907 μια διάσημη στην εποχή της κλινική, το «**Γερουλάνειον Ίδρυμα**», η μετέπειτα «Κλινική Σμπαρούνη» που το 1972 έπαψε να λειτουργεί και αγοράστηκε από το **Τεχνικό Επιμελητήριο** της Ελλάδας (Technical Chamber of Greece). Στη δεκαετία του '80 το 4όροφο κτίριο γκρεμίστηκε με σκοπό να χτιστεί στη θέση του μέγαρο που θα στέγαζε τα γραφεία του ΤΕΕ, σχέδιο που δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Το 1990, το ΤΕΕ προσφέρει το οικόπεδο στο **Δήμο Αθηναίων** για να γίνει πλατεία, ζητώντας να αποζημιωθεί με τίτλο μεταφοράς συντελεστή δόμησης σε ιδιοκτησία του στο Μαρούσι. Λόγω καθυστερήσεων και αλλαγής του πολεοδομικού κώδικα, η ανταλλαγή δεν υλοποιείται κι έτσι το οικόπεδο παραμένει για χρόνια, νοικιασμένο σαν παρκινγκ .

Με τη λήξη της μίσθωσης του παρκινγκ στο τέλος του 2008 επαναφέρεται το θέμα οικοδόμησης του οικοπέδου....

Στις **7 Μαρτίου 2009**... η κατάληψη

STREET
FRAMEWORK
TREES

MIXED GREEK
PLANTING

pine/oak...

+ K O V T S O U P I A

Activity/
Event
Space

FEATURE
TREE

AK.

J: Jacaranda
Mo: Mulberry
AK: Acacia
Constantinople
Π: Plane
K: Karibaniac

SMALL
SHADE
TREE
Mo

SHADE
TREE

shade?

31/3/1
EXARCHIA

Simon Rallhan

Elissavet Bargani

THOUGHTS FOR
PLANTING

PLAY.

FEATURE
TREE

J

AK

Π

CITRUS

ΣΟΦΟΧΟΥ ΠΛΗΤΗ

Σημεία:

Η περίοδος είναι μετά τον Δεκέμβρη 2008...

ενώ ήδη ασχολείται η Επιτροπή Πρωτοβουλίας κατοίκων Εξαρχείων.

Πέρα από το τι είναι, πως συνεχώς σχεδιάζεται και μεταβάλλεται, πως αυτοδιοικείται, πως δηλαδή **συνεχώς διευθετείται**, ενδιαφέρει η **εντατική σχέση** με το περιβάλλον του:

Το **θεσμικό περιβάλλον**. ΤΕΕ, μηχανικοί, διοίκηση και πολιτική της κατεύθυνση, το common των μηχανικών της Ελλάδας, η συζήτηση και διαμάχη μεταφέρεται στο εσωτερικό της Διοικούσας με τον Πρόεδρο υπέρ.

Το **άμεσο περιβάλλον**, οι γύρω κάτοικοι. Ο Massimo de Angelis, σε συνέντευξη στο An Architektur, τον Ιούλιο του 2010 θα σημειώσει ότι ένα κύριο χαρακτηριστικό είναι η αναγκαία συνεχής αναπαραγωγή της «νομιμοποίησης» της δράσης διεκδίκησης απέναντι στην κοινότητα (reproducing the legitimacy to claim this space vis-a vis the community). Πως οι διαφορετικές κοινότητες γύρω από το πάρκο θα έρθουν σε σχέση για να μοιραστούν την εργασία μέσα από την οποία το πάρκο θα θεωρείται δεδομένο;

Το ερώτημα της **προσόδου** (rent) τον γύρω κτισμάτων (σημειώνουμε ότι είναι ένα θέμα που αναλύουν οι Hardt και Negri στο Common Wealth (σελ. 156)). Μια πιθανή διερεύνηση θα ήταν προς την κατεύθυνση του αν **το κοινό παράγει αξία για την πόλη**.

Από το παράδειγμα του Πάρκου Ναυαρίνου σημειώνουμε 3 θέματα που αφορούν γενικότερα:

1. Συνθήκες έναρξης, η συγκυρία, με την έννοια του «καιρού» (Negri), βέλους προς το μέλλον - " «είναι καιρός»...

2. Σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον, είναι δυνατή η λειτουργία στην απομόνωση; Μπορούν να συγκροτηθούν **Νησίδες** μέσα σε ένα περιβάλλον που λειτουργεί διαφορετικά. (θα τα αντιμετωπίσουν τα «κοινά» με εναλλακτικό οικονομικό περιεχόμενο όταν ζητήσουν να επιβιώσουν μέσα σε ένα περιβάλλον άλλων σχέσεων παραγωγής).

3. Η συνθήκη ύπαρξής του είναι το **συνεχές Γίνεσθαι**, μέσα από την συνεχή παραγωγή δρώμενων που αφορούν την ευρύτερη περιοχή, δηλαδή μέσα από την **συνεχή παραγωγή αξίας χρήσης**.

Κρατάμε την σχέση του **γίνεσθαι** με το **θεσμικό** και **φυσικό - τοπικό** περιβάλλον του

Αεροδρόμιο Ελληνικού

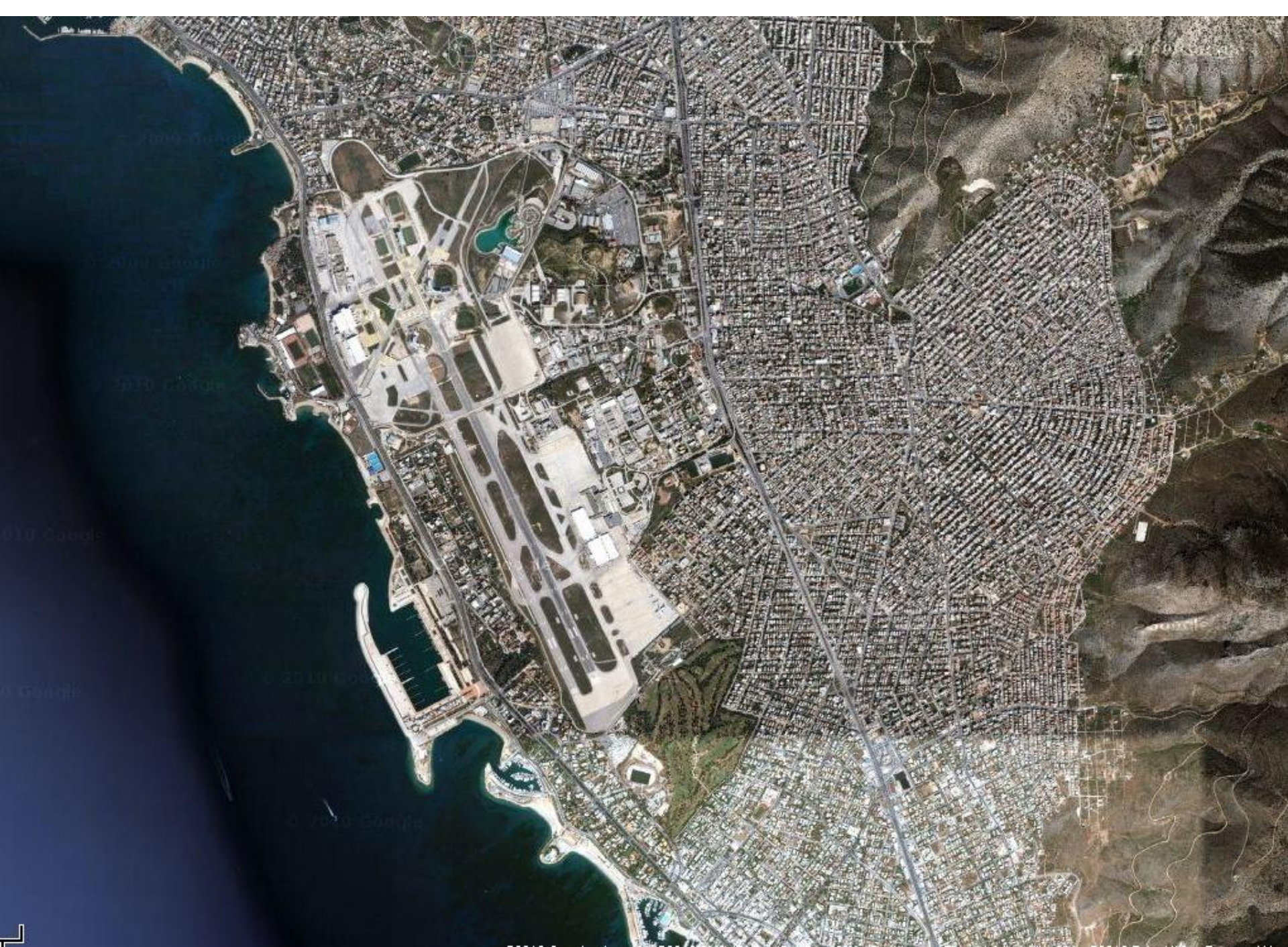
Μπορεί η μετάβαση από το δημόσιο στο κοινό να δώσει λύση σε ένα πρόβλημα...

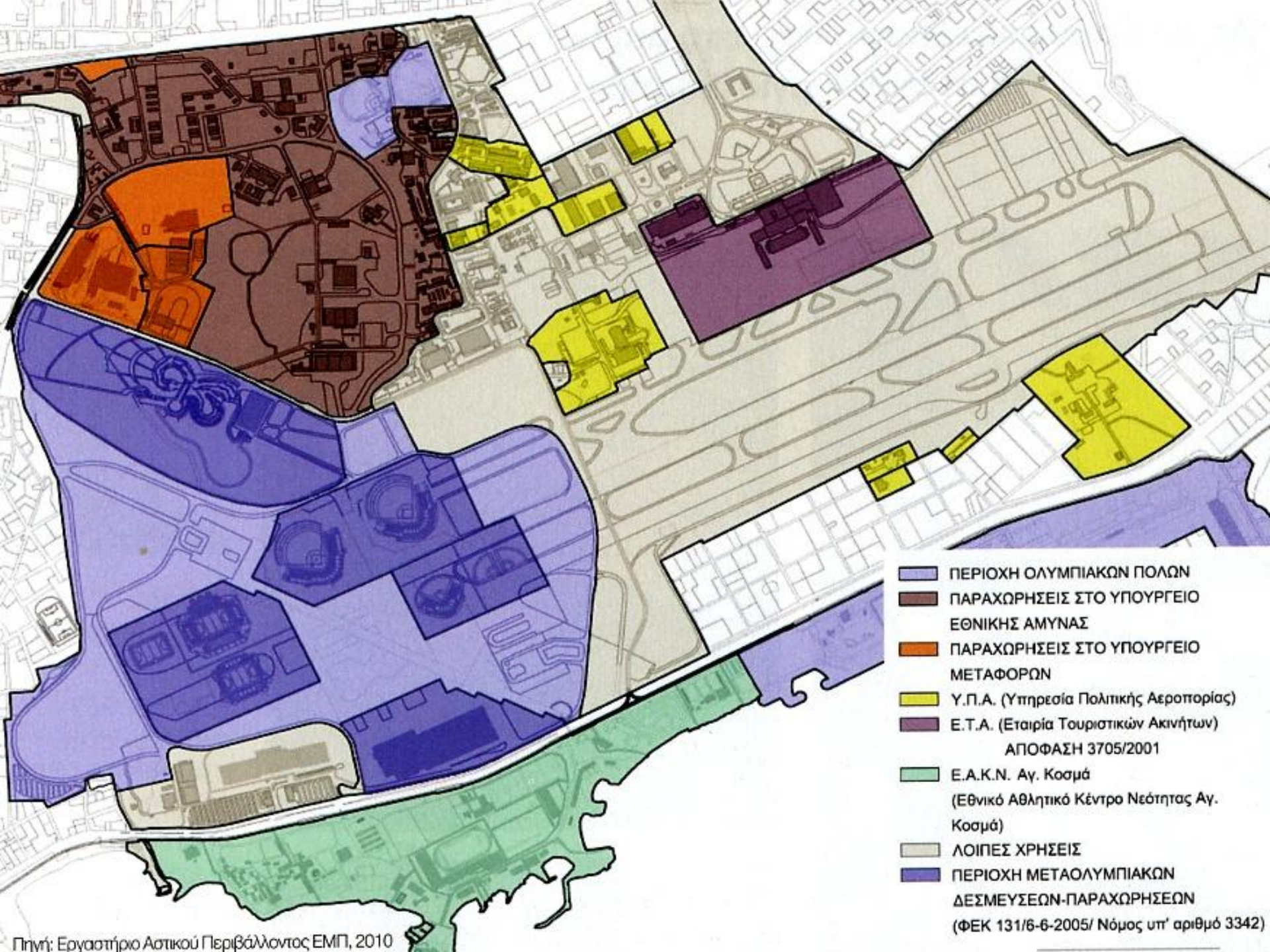
...σχεδιασμού ενός κοινού αγαθού

Το παλαιό αεροδρόμιο.

Μητροπολιτικής εμβέλειας διακύβευμα (6.500 στρέμματα) (15 χρόνια για απόφαση)

Κοινό αγαθό που αφορά όλη την Αθήνα, την μητρόπολη

- ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΠΟΛΩΝ
- ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
- ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- Υ.Π.Α. (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας)
- Ε.Τ.Α. (Εταιρία Τουριστικών Ακινήτων)
ΑΠΟΦΑΣΗ 3705/2001
- Ε.Α.Κ.Ν. Αγ. Κοσμά
(Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Νεότητας Αγ. Κοσμά)
- ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
- ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΑΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ-ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ
(ΦΕΚ 131/6-6-2005/ Νόμος υπ' αριθμό 3342)

Δύο απόψεις (σχηματικά)

Η **μία** στηρίζεται σε έρευνα του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος (URBAN ENVIRONMENT LABORATORY) του Ε.Μ.Π. και έχει γίνει για λογαριασμό των **4 Δήμων** που συνορεύουν. Προτείνει μητροπολιτικό πάρκο περίπου 3000 στρεμμάτων και αξιοποίηση των ήδη υπαρχουσών εγκαταστάσεων για κάλυψη των εξόδων δημιουργίας του πάρκου.

(<http://courses.arch.ntua.gr/View.aspx?i=111851> και http://courses.arch.ntua.gr/fsr/135468/NTUA%20TEDKNA_2010_Elliniko-1.pdf)

Η **δεύτερη**, που εμφανίστηκε πριν δύο χρόνια, **χωρίς να έχει στοιχεία ρεαλισμού**, είναι ενδιαφέρουσα γιατί εφαρμόζει μια λογική **real estate urbanism**, που ξεπερνά τα όρια του πάρκου και αναφέρεται σε μεγάλα τμήματα της πόλης της Αθήνας. Η συλλογιστική της είναι:

Το πάρκο είναι **μεγάλο** (για την Αθήνα)

Ένα μέρος του θα καλυφθεί από **πολυτελείς κατοικίες**, που θα αναλάβουν και την συντήρηση του πάρκου!.

Τα χρήματα από την πώληση των πολυτελών κατοικιών θα χρησιμοποιηθούν για **απαλλοτρίωση οικοδομικών τετραγώνων** σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας (αν το 80% των κατοίκων ενός οικοδομικού τετραγώνου θέλει) που θα μετατραπούν σε μικρά πάρκα με υπόγειους χώρους στάθμευσης. Οι αξίες γης γύρω από τα μικρά αυτά πάρκα θα ανέβουν, ενώ

Μια **ανεξάρτητη αρχή** θα διαχειρίζεται το σύνολο της διαδικασίας

Πρόκειται για μια επιχείρηση **ευγενοποίησης** (gentrification) του υποβαθμισμένου κέντρου της Αθήνας, με καταλύτη τις επεμβάσεις real estate στην έκταση του Ελληνικού.

Η προσπάθεια **πολλών μικρών χώρων πράσινου** στην καρδιά της Αθήνας φαίνεται θελκτική, ωστόσο είναι ο μηχανισμός real estate που ηγεμονεύει και όχι ένας πολεοδομικός σχεδιασμός από πάνω ή από κάτω (bottom up – bottom down). Το «**σμήνος επεμβάσεων**» έχει ήδη τεθεί σε εργασίες του Ε.Μ.Π. αλλά προς την κατεύθυνση δημιουργίας **συλλογικοτήτων** που καλούνται να διαχειριστούν την ποιότητα του άμεσου περιβάλλοντος.

Αποτίμηση της **προσόδου** (rent) Ελληνικό και συσχετισμός με πρόσοδο από αναπλάσεις στο κέντρο.

Θα μπορούσε να συζητηθεί:

Η σχέση του τρόπου επέμβασης στην Αθήνα μέσω του Ελληνικού, με τα πολυπληθή **κινήματα πόλης**, τόσο αυτά που είναι **εντοπισμένα**, όσο και τα **υπερτοπικά**.

Σημεία δίκην συμπερασμάτων:

Κυψέλη: Καθώς πάμε από το δημόσιο στο κοινό παράγεται **αστάθεια** (μεταξύ θεσμοποίησης και διάλυσης)

Ναυαρίνου: Καθώς πάμε από το δημόσιο στο κοινό παράγεται **αξία χρήσης** (προ ιδιοποίησής της, θεώρησης της ως «εξωτερικότητας» (externality) που δίνει χρηματική αξία στα όμορα και στην περιοχή.)

Ελληνικό: Αν δεν αντιμετωπίσουμε το δημόσιο μέσα από μια προοπτική δημιουργίας κοινού, παράγουμε **αφαίρεση** (με την έννοια της χρηματικής αξίας βασισμένης σε αφηρημένα μοντέλα, η οποία μπορεί να μεταφερθεί ελεύθερα σε άλλες περιοχές)

